

ANALIZA
STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE
GMINY BRENNNA
ZA ROK 2017

Brenna, 27 kwiecień 2018

Spis treści

1. Cel i założenia analizy.
2. Regulacje prawne z zakresu gospodarki odpadami.
3. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brenna. Definicja odpadu komunalnego.
4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.
7. Liczba mieszkańców Gminy Brenna.
8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 -12.
9. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Brenna.
10. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
11. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

1. CEL I ZAŁOŻENIA ANALIZY

Na podstawie zapisów art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1289 z późn. zm.) gminy zobowiązane są do wykonywania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza pozwoli na ocenę i podsumowanie funkcjonującego w gminie systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ponadto pomoże zweryfikować możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, a także ocenę potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych. Niniejsza analiza dostarczy również informacji dotyczących liczby mieszkańców, liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków wynikających z ustawy, liczby nieruchomości niezamieszkałych stale, które nie zostały objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami. Dodatkowo wskazane zostaną ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenów gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Niniejsza analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brenna od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

2. REGULACJE PRAWNE Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI.

Podczas opracowania niniejszej analizy wykorzystano następujące dokumenty:

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r., poz. 21 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 z późn. zm.).

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1923),
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412),
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167).

Uchwały:

1. Uchwała nr XII/129/16 z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Brenna (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2016 r., poz. 3812 z późn. zm.),
2. Uchwała nr XII/128/16 Rady Gminy Brenna z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za

gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2016 r., poz. 3811 z późn. zm.),

3. Uchwała nr XV/158/16 Rady Gminy Brenna z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2016 r., poz. 6344),
4. Uchwała nr XX/223/12 Rady Gminy Brenna z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2013 r., poz. 225),
5. Uchwała nr VIII/71/15 Rady Gminy Brenna z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2015 r., poz. 6715),
6. Uchwała Nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2017 r., poz. 2854).

3. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY BRENNA. DEFINICJA ODPADU KOMUNALNEGO.

Od 1 lipca 2013 r. nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brenna zostały objęte wszystkie nieruchomości zamieszkałe stale. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, budynki użyteczności publicznej oraz obiekty letniskowe są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Brenna.

Odpady komunalne zgodnie z zapisami art. 3 ust 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r., poz. 21 z późn. zm.) to odpady powstające w gospodarstwach domowych z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Przez gospodarowanie odpadami według tej samej ustawy rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

Na terenie Gminy Brenna odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych (obiekty letniskowe lub mieszkalne użytkowane okazjonalnie oraz obiekty użyteczności publicznej). Ponadto odpady komunalne powstają także na terenach otwartych, w przestrzeni publicznej (odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni publicznej).

W dniu 20.12.2016 r. w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego w Gminie Brenna zawarta została kolejna umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z firmą P.H.U. OPERATUS Marian Krajewski z siedzibą w Bielsku Białej przy ul. Cyniarskiej 38. Umowa w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych obejmowała okres od 1 stycznia 2017 r. do 27 grudnia 2017 r. Ponadto, odpady zbierane w sposób selektywny odbierane były w ramach dotacji przedmiotowej przez Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej w Brennej. Nieruchomości zamieszkałe zostały wyposażone w worki na odpady. Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Brenna odbierane były w sposób selektywny następujące frakcje odpadów:

- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne,

- metal,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe,
- komunalne odpady zielone ulegające biodegradacji,
- popiół ze spalania w kotłach domowych,
- powstające w gospodarstwach domowych odpady niebezpieczne tj. przeterminowane leki, zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe.

Selektywnie zbierane odpady komunalne gromadzone były w workach o odpowiedniej kolorystyce dla poszczególnych rodzajów odpadów:

- żółty – tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe,
- czerwony – metale,
- niebieski – papier i tektura,
- czerwony – metale i opakowania z metalu,
- zielony – szkło i opakowania szklane,
- szary – popiół
- czarny – biodegradowalne,
- brązowy – niesegregowane zmieszane odpady komunalne.

Odpady z rozbiórki i remontu obiektów budowlanych wykonywanych we własnym zakresie przez właściciela nieruchomości, były odbierane przez firmy wywozowe na podstawie zlecenia indywidualnego właściciela nieruchomości jako usługa dodatkowa. Ponadto odpady te mogą zostać przekazane na PSZOK zgodnie z podjętą Uchwałą nr XII/128/16 z dn. 23.06.2016 r. Rady Gminy Brenna wraz z późniejszymi zmianami.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony odbierane były po ich wystawieniu przed posesję raz w roku, w terminie określonym w harmonogramie odbioru śmieci na rok 2017.

Odpady zielone, powstające w wyniku pielęgnacji zieleni na terenie nieruchomości zamieszkałych były kompostowane w przydomowych kompostownikach lub gromadzone na posesji w workach i przekazywane w ramach odbioru odpadów komunalnych firmie P.H.U. Operatus lub przekazywane na PSZOK.

Popiół powstały ze spalania paliw stałych w piecach domowych był gromadzony na posesji w workach lub pojemnikach i oddawany w ramach odbioru odpadów komunalnych przez firmę PHU Operatus.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne powstające na terenie nieruchomości zamieszkałych w Gminie Brenna gromadzone są w pojemnikach lub workach.

Odpady komunalne z terenów nieruchomości zamieszkałych odbierane były z następującą częstotliwością:

- 1) odpady segregowane – raz w miesiącu,
- 2) odpady zmieszane – dwa razy w miesiącu w okresie od 1 kwietnia do 31 października i raz w miesiącu w pozostałym okresie,

- 3) odpady wielkogabarytowe - wystawione przez mieszkańców nieruchomości, w określony dzień – jeden raz w roku,
- 4) popiół – raz w miesiącu,
- 5) odpady zielone - dwa razy w miesiącu w okresie od 1 kwietnia do 31 października i raz w miesiącu w pozostałym okresie.

4. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO – BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Według Planu Gospodarki Odpadami Województwa Śląskiego, obszar województwa jest podzielony na trzy regiony gospodarki odpadami, Gmina Brenna wchodzi w skład regionu III. Odpady z terenu Gminy Brenna zostały zagospodarowane w następujący sposób:

- 1) zmieszane odpady komunalne w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych - Cofinco Poland Sp. z o.o. znajdującego się przy ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój.
- 2) odpady ulegające biodegradacji - kompostownia odpadów „BEST - EKO” Sp. z o.o. ul. Gwarków 1, 44-240 Żory.
- 3) pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania – Składowisko Cofinco Poland Sp. z o.o. ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie-Zdrój.

5. INWESTYCJE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI.

W analizowanym okresie w Gminie Brenna nie realizowano inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

6. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH.

W 2017 roku koszt za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zebranych z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Brenna wyniósł 991 073,75 zł. Nadmienić należy iż powyższa suma stanowi jedynie część nakładów jakie gmina ponosi w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami (funkcjonowanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, koszty administracyjne i inne).

Dla analizy porównawczej zestawiono koszty poniesione w roku 2017, 2016 oraz 2015 w Tabeli 1.

Tabela 1.

rok	2015	2016	2017
Wynagrodzenie za odbiór i zagospodarowanie odpadów	812537,70	919276,47	991073,75
Liczba mieszkańców objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi	9 834	9 884	10 004

7. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY BRENNA

Liczba osób zameldowanych w Gminie Brenna na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 10 943. Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2017 r. objęto 10 004 mieszkańców, z czego 9767 prowadziło selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, a 237 osób nie segregowało odpadów.

Różnica pomiędzy liczbą osób zadeklarowanych, a zameldowanych na terenie Gminy Brenna wynika z faktu, iż osoby te mieszkają na terenie innych gmin bądź za granicą kraju, co zostało wyjaśnione w składanych przez właścicieli nieruchomości oświadczeniach i informacjach.

8. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wobec, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 -12 wymienionej ustawy.

W analizowanym okresie przeprowadzono 155 kontroli właścicieli nieruchomości niezamieszkałych zobligowanych do zawarcia umowy. W wyniku kontroli w przypadku przypadku stwierdzenia braku posiadania umowy na odbiór odpadów z nieruchomości nieobjętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi przez Gminę Brenna, ostatecznie umowy zostały zawarte.

9. ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY BRENNA.

Na podstawie przekazanych Sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Brenna w roku 2017 uzyskano informacje o ilości odebranych odpadów komunalnych:

- Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 20 03 01 – 1641,778 Mg
- Odpady zielone (odpady ulegające biodegradacji) 20 02 01 – 69,860 Mg
- Odpady wielkogabarytowe 20 03 07 – 88,380 Mg
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35) 20 01 36 – 15,113 Mg
- Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych 10 01 04) 10 01 01 – 336,698 Mg
- Opony 16 01 03 – 3,930 Mg
- Przeterminowane lekarstwa 20 01 32 – 0,300 Mg

Surowce wtórne odebrane w ramach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych tj. papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło, oraz pozostałe odpady odebrane na terenie Gminy Brenna poddane zostały przekazane do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

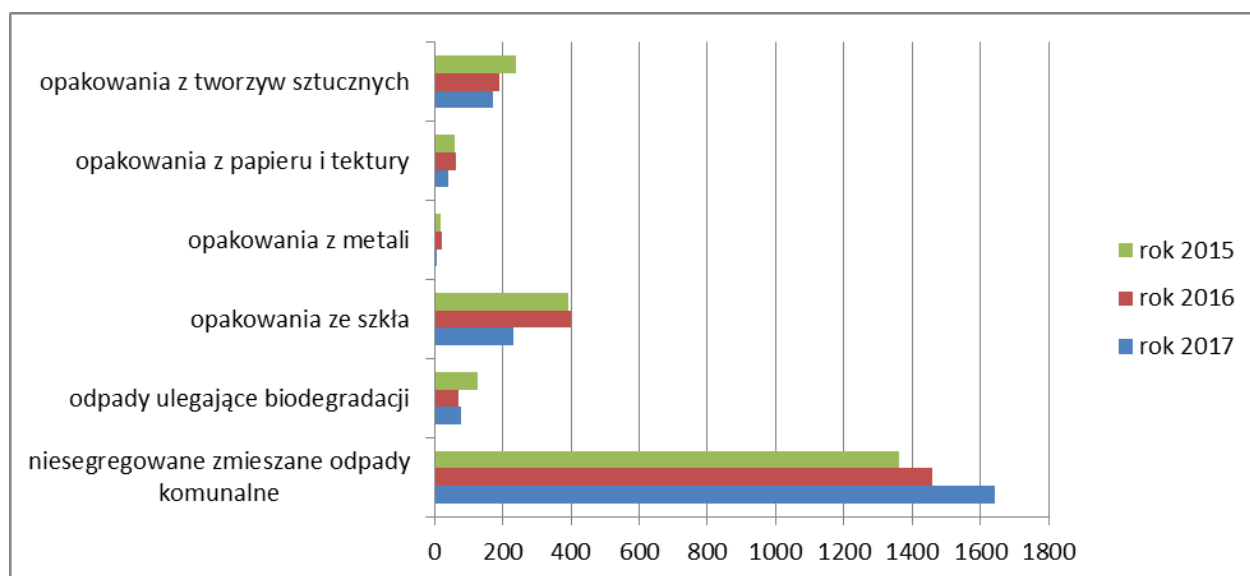
Natomiast przeterminowane leki zebrane w konfiskatorach umieszczonych na terenie trzech aptek poddane zostały procesowi unieszkodliwienia termicznego.

Szczegółowy wykaz ilości niektórych rodzajów odpadów przedstawiono w zestawieniu tabelarycznym dla porównania z rokiem 2015 i 2016 -Tabela 2 i wykres 1.

Tabela 2.

kod odebranych odpadów komunalnych	rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Rok 2017	rok 2016	rok 2015
20 03 01	niesegregowane zmieszane odpady komunalne	1641,778	1459,310	1362,650
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	79,620	69,860	125,200
15 01 07	opakowania ze szkła	231,760	399,380	392,580
15 01 04	opakowania z metali	7,898	20,300	16,800
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	41,900	64,270	59,900
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	172,970	190,010	239,200

Wykres 1.

Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Brenna w 2017 r. wynosiła 2638,006 Mg, w tym:

- 1641,778 Mg niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- 454,528 Mg odpady z papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Selektywne zbieranie odpadów „u źródła” prowadzi 97,6 % właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Brenna.

W analizowanym okresie łączna masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (20 02 01) wyniosła 79,620 Mg. Odpady te w całości zostały poddane kompostowaniu na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych.

Znaczna część odpadów biodegradowalnych kuchennych i ogrodowych powstających na terenie Gminy Brenna jest zagospodarowywana we własnym zakresie przez mieszkańców (poprzez kompostowanie, składowanie na oborniku lub skarmianie zwierząt gospodarskich).

W celu zapewnienia odbioru odpadów komunalnych poza terminami określonymi w harmonogramie odbioru w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Brenna w roku 2017 wyniosła 156,89 Mg. Szczegółowe zestawienie w Tabeli 3.

Tabela 3.

Kod odebranych odpadów Komunalnych⁴⁾	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych⁴⁾	Masa odebranych odpadów komunalnych⁵⁾ [Mg]
17 04 05	żelazo i stal	5,22
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	13,37
15 01 07	opakowania ze szkła	25,85
15 01 04	opakowania z metali	3,214
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	35,52
20 01 23	urządzenia zawierające freony	3,209
20 01 35	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	6,709
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	2,982
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	29,54
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	4,22

Ponadto wyżej wymienione frakcje oraz pozostałe frakcje odpadów podlegających selektywnej zbiórce mieszkańcy Gminy Brenna przekazali do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanego w Brennej przy ul. Wyzwolenia 34 – teren Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej w Brennej.

10. POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA NASTĘPUJĄCYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH: PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA ORAZ OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI PRZEKAZYWANYCH DO SKŁADOWANIA

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina Brenna w 2017 r. osiągnęła wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania:

- osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynosi: 46%,
- osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wynosi 100%,
- osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wynosi 37%.